

СТАНОВИЩЕ

ОТ

От Доц. Д-р Мария Величкова Юнакова, д.м.,

Медицински Университет – София,

СБАЛАГ „Майчин дом“ – София/Медицински Комплекс „Д-р Щерев“ – София

ОТНОСНО

Дисертационен труд: „Съвременни ултразвукови методи за диагноза и поведение при плацента превия и плацента акрета“ на Д-р Жени Йорданова Панайотова за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“, научна специалност „Акушерство и гинекология“, в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина.

Становището е изготвено на база предоставения Дисертационен труд и пердставената публикационна активност. Дисертационният труд е оформен съгласно изискванията за структура на научна работа, съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински университет -Варна.

Дисертационният труд е написан на книжовен български език и е изложен на 141 стандартни компютърни страници. Представените резултати са онагледени с 48 таблици, 42 фигури и 18 графики. Структурата на дисертационния труд включва: въведение, литературен обзор, цел и задачи, материали и методи, резултати и обсъждане, изводи, приноси и библиография.

Във въведението докторантът обобщено доказва значимостта на проблема за своевременната диагноза на патологичното положение или прикрепяне на плацентата и оптимално поведение при установяването им с оглед минимизиране на майчината и фетална заболеваемост и смъртност. Това са две диагнози, не рядко срещащи се едновременно, чието навременно разпознаване е от изключителна важност. Акуратната диагноза е от решаващо значение за изхода на бременността.

Литературният обзор представя проучване и сравнителен анализ на световния и българския опит в диагностиката и поведението при плацентна превия и плацента акрета и в частност мястото на ултразвуковата диагноза – гестационен срок, маркери, алгоритъм за проследяване. Обхванати са 214 източника. Чрез аналитичен преглед на свързаните с темата публикации, докторантът доказва актуалността на проблема, както в национален, така и в световен мащаб. Сред цитираните източници преобладават чуждоезични извори, като повечето са от последните 10 години. По този начин се гарантира актуалният анализ

на поставения проблем. В литературния обзор са представени основните дискуссионни моменти в разглеждането на темата. Извършеният преглед е достатъчно изчерпателен като са цитирани редица многоцентрови рандомизирани клинични проучвания.

Поставената цел е достатъчно ясна и конкретно дефинирана. Настоящата работа цели да се проучат честотата и рисковите фактори за двата вида плацентрана патология от една страна, както и да се проучи чувствителността и надеждността на ултразвуковите маркери за поставянето на диагнозата. Крайната цел е да се предложи алгоритъм за акушерско поведение – проследяване и родоразрешение при този тип патология. За постигането на целта са определени 9 задачи. Поставените задачи напълно съответстват на целта. Изследвани са честотата на проявление на двата вида патология – плацента превия и плацента акрета в общата популация и в рискови групи. Изследвани са рисковите фактори с акцент върху приноса на предшестващо раждане с Цезарово сечение веднъж или повече пъти. Изследвани са факторите, които влияят върху честотата на ПА и ПП – предшестващи бременности и раждания, начин на забременяване и раждане, предшестващи операции върху маточното тяло, етнически произход, тютюнопушене, възраст. Проучена е акуратността на ултразвуковото изследване в поставянето на диагнозата и определянето на акушерското поведение – гестационен срок, срокове, в които е необходим скрининг, оптимален срок за родоразрешение за намаляване на майчината и детска заболеваемост и смъртност.

По отношение на използваните материали и методи особено ценен е проспективния характер на проучването и неговия обем – обхванати са 22 604 едноплодни бременности, като събраните данни са отражение на тенденциите в реалната клинична практика на центрове за рутинно проследяване на бременност. Достоверността и статистическата значимост на резултатите се гарантират от големия брой на изследваните пациенти в групите. Включващите и изключващи критерии са ясно дефинирани. Методите за изследване и методологията са прецизно подбрани, като различните данни са обработени с подходящ инструментариум от статистически анализи, които да гарантират валидността на получените данни.

Получените резултати са представени ясно и изчерпателно, като са онагледени с подходящи фигури и таблици. След представянето на резултатите е приложен обстоен коментар, като са разгледани причините за наблюдаваните резултати. Те са интерпретирани през призмата на публикувани международни изследвания в областта. Резултатите затвърждават безспорното място на ултразвуковото изследване и специфични ултразвукови маркери в диагнозата на ПА и ПП и по-специално трансвагиналното ултразвуково изследване, като се доказва неговата висока чувствителност и специфичност. Ясно отграничени са рисковите фактори за повишаване честотата на двете плацентарни патологии, като е подчертано водещото място на предшестващо раждане с Цезаровото сечение. Диагнозата на ПП е много вероятна в 28-32 г.с., но окончателна след 34 г.с. заради феноменът „миграция“. По отношение на диагнозата на ПА, тя се поставя с голяма вероятност още в първи триместър на

бремеността на базата на анамнестични данни и поне 3 от няколко специфични ултразвукови маркера. Ценен принос е анализът на обема на кръвозагуба при раждане при такива патологии в различен гестационен срок, планов или спешен порядък и оперативен обем, които залягат като препоръки за оптимален подход към родоразрешението.

Изводите в дисертацията са 9 на брой, като са точно и ясно представени. Потвърдени са представените в литературата честота на срещане на плацентарната патология и в изследваната група, като е изчислено повишаването на тази честота в зависимост от наличието на рискови фактори. Набелязани са рисковите фактори за възникване на патологично прикрепане и положение на плацентата. Ясно са дефинирани критериите и гестационния срок за поставяне на диагнозите ПП и ПА с ултразвуково изследване.

Настоящата работа предоставя научно-теоритични, научно-методични и научно-приложни приноси в процеса на определянето на ултразвуковата диагноза, като водещ инструмент за своевременно поставяне на диагнозите ПА и ПП. Оригинален принос са представените алгоритми за проследяване на бременности с поставена такава диагноза в ранен срок на бременността. Намирам за ценен принос скорвата система за категоризиране на бременната с определена степен на риск по отношение на изследваната плацентарна патология, вкл.в контекста на определянето на оптималния срок, метод и звено за родоразрешение.

Значимостта на представените в дисертацията изследвания недвусмислено се потвърждава и от свързаните с дисертационния труд публикации и участия в научни конгреси. Дисертантът има 4 публикации във връзка с дисертационния труд.

В заключение представеният дисертационен труд на „Съвременни ултразвукови методи за диагноза и поведение при плацента превия и плацента акрета“ на Д-р Жени Йорданова Панайотова има висока стойност и научно-практическо приложение по актуален в клиничната практика проблем. Смятам, че дисертационният труд отговаря на наукометричните критерии, както и на Правилника за академично развитие на Медицински Университет – Варна за присъждане на научно-образователна степен „Доктор“. Препоръчвам на членовете на уважаемото жури да гласуват положително за присъждане на научно-образователна степен „Доктор“ по научната специалност „Акушерство и гинекология“ на Д-р Жени Йорданова Панайотова.

Дата: 30.04.2023 г.

Изготвил становището:

Доц. Д-р Мария Юнакова, д.м.